

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Університет прикладних наук (Литва)
Інститут транспорту та телекомунікацій (Латвія)
«1 грудня 1918 р.» Університет Альба Юлія (Румунія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Луцький національний технічний університет
Одеський національний економічний університет
Головне управління Державної казначейської служби України у Полтавській області

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали V Міжнародної науково-практичної
конференції**

23 листопада 2023 р.

Полтава
2023

УДК 336.7 (06)

М.34

Редакційна колегія:

С. В. Онищенко, д.е.н., професор, директор навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права; С. Б. Єгоричева, д.е.н., професор; В. А. Кулик, д.е.н., професор; Л. О. Птащенко, д.е.н., професор; О. С. Вовченко, к.е.н., доцент; Л. А. Свистун, к.е.н., доцент; Ю. С. Худолій, к.е.н., доцент.

М.34 Розвиток фінансового ринку в Україні: загрози, проблеми та перспективи: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, 23 листопада 2023 р. Полтава: НУПП, 2023. 151 с.

ISBN 978-966-616-184-3

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розглядаються актуальні проблеми та перспективи розвитку економічних відносин на ринку фінансових послуг у контексті світового досвіду та українських реалій; теоретичні та методичні аспекти забезпечення безпеки фінансового ринку України в умовах нестабільного економічного середовища; шляхи та методи управління фінансами суб'єктів підприємництва; проблеми обліку і оподаткування підприємств; сучасні тенденції та проблеми грошово-кредитного ринку України.

Участь у конференції взяли науковці та практики з Баку, Бамберга, Сучави, Таллінна, Берегового, Вінниці, Донецька, Житомира, Ірпеня, Києва, Луцька, Одеси, Полтави, Сум, Ужгорода.

Призначений для фахівців фінансового ринку, працівників фінансової сфери, науковців, викладачів, слухачів та студентів.

УДК 336.7 (06)

ISBN 978-966-616-184-3

© Національний університет «Полтавська політехніка» імені Юрія Кондратюка

руйнування інфраструктури, самих підприємств, що спричиняє масове безробіття та зниження доходів населення. Втрата робочих місць призводить до значної кількості звільнених працівників, які стають залежними від фінансової та/або гуманітарної допомоги. А несправедливий доступ до фінансових ресурсів призводить до того, що деякі групи можуть мати привілейований доступ до обмежених фінансових ресурсів, що призводить до соціальної нерівності та конфліктів між різними групами населення.

В час військової агресії економіка України знаходиться в складних умовах. Основними проблемами підприємств стали обмеження експортно-імпортних операцій, труднощі релокації та збереження об'ємів виробництва, збереження кадрового потенціалу, доступ до ресурсів та можливості розвитку. Такі виклики військового часу вимагають чіткого управління фінансовою системою підприємства, побудову стратегії запобігання загрозам фінансової стійкості, збереження ліквідності та активне впровадження заходів підтримки фінансової безпеки суб'єктів підприємництва.

Література

1. Варналій З.С., Бандаренко С.С. Фінансова безпека підприємств України в умовах війни та повоєнного відновлення. *Економічний вісник університету*. Збірник наукових праць учених та аспірантів. 2023. Випуск 56. С.106-113. DOI: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2023-56-106-113>.

2. Фінансова безпека суб'єктів підприємництва в умовах війни та повоєнного відновлення (науково-експертна та соціологічна оцінка): монографія. За ред. Варналія З.С. та Катамадзе Г.Ш. К.: КМ-Букс, 2023. 240 с.

3. Цвайг Х.І, Галайко Н.В. Загрози фінансовій безпеці підприємства та шляхи їх усунення. *Причорноморські економічні студії*. Вип. 11. 2016. С. 181-185.

UDC 658

Dmytrenko Alla,

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor

National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic» (Ukraine)

FINANCIAL SECURITY OF THE INFORMATION SPACE OF CONTROLLING INFORMATION IN THE IMPLEMENTATION OF JOINT ACTIVITIES

Information support as a basis for management decisions can be considered one of the main determinants of the competitiveness of business entities. At the same time, the rapid development and transformation of the digital environment, along with its undoubted benefits, has led to an increase in risks and threats in the information space [1].

In order to study the issue of defining the information space of controlling information, the main functions and tasks of financial controlling and its information support were studied in detail, which allowed to outline its main components and to develop the author's own definition of this concept. The article offers the author's own interpretation of the concept of "information space of controlling information": a single environment for circulation of data on various components of development of an economic entity, in which there are separate centres for production of such data and functioning technical and relevant information systems for their analysis and transfer to management for making management decisions. On the basis of the research conducted, it is proposed that the author's own definition of the concept of "controlling financial information" is as follows: «A set of various data on the financial activities of an enterprise and its performance, produced by various structural units of a joint venture entity, for the purpose of preparing analytical and informational support for management decisions in the field of joint venture financing».

Information is defined as a set of diverse data produced in certain departments of business entities by certain specialists, which allows to make a decision on how to organise the production of goods or services more efficiently and profitably in an economic context [2]. Accordingly, the combination of available knowledge and information becomes the company's strategic resource, on the protection of which economic interests depend [3].

As a result, it is possible to define the concept of "financial controlling information" as a set of diverse data produced by individual structural units of business entities, government agencies, other institutions and organisations and used in the process of preparing reports for managers at various levels in order to make the right management decisions. Financial controlling information is a complex concept, as it characterises the data generated within the management system of certain objects.

Therefore, it can be concluded that the enterprise information space system is a separate system, but it is related to the management system and the financial control system. However, a characteristic feature of a joint venture is that the information structure of the joint venture is more complex, as it involves the formation of the information space of each joint venture participant and the information space and information flows between the joint venture participants.

It is impossible to ignore the office threats to the information of business entities, namely the threats to the information contained in documents and information that office workers possess and use in the course of their work. To define the meaning of the concept of office management, it can be defined as "a set of actions of the personnel of a certain business entity, organised in space and time, aimed at ensuring the management of its activities". Since management is largely related to information technology, office activities are aimed at performing various tasks, works, procedures and operations of information support of the management process. The structure, methodology and content of such support are determined by the so-called office technology. The object of the latter is the relevant information resource that is processed, interpreted and used to support management activities. Thus, it can be seen that the basis of office activities is work with information of a business entity and work in the management link, which determines the special importance of such activities.

The main components of office activities are the knowledge of office employees and the documents that accompany it. In such circumstances, the efforts of those seeking to obtain information about companies or to damage the public perception of their activities will focus on staff and documents. Implementing a plan to obtain proprietary information through employees can pose a real threat to both staff and the business. The principal threats in this context are the involvement of employees and third parties, and office employees being blackmailed in order to access office information resources. These threats frequently lack material value, and individuals are not always aware that the disclosure of information occurred due to their own fault. Companies must document the activities of business entities that create additional risks to information security [4].

Thus, the article considers the essence and properties of the information space of controlling information of joint ventures as an object of management. The proposals for defining the information space of controlling information as a structured set of information objects and methods of their organisation have shown that the degree of its structuring significantly affects the adoption of effective management decisions and that external and internal factors influence the volume, quality and usefulness of controlling information and the organisation of information flows and links between the structural units of a joint venture. When organising information security, it should be borne in mind that the vast majority of threats are generated by its employees, regardless of whether it is information in the form of employee knowledge or information contained in documents. Therefore, it is important to know the main factors that determine the behaviour of employees, which may encourage them to disclose proprietary information. Such factors may include objective conditions under which employees are the main source of information.

References

1. Onyshchenko S. V., Glushko A. D. (2022) Analytical dimension of cybersecurity of Ukraine in the context of growing challenges and threats. *Economics and Region*, no. 1 (84), pp. 13–20.
2. The Law of Ukraine "On Information" of October 2, 1992, No. 2657-XII. Actual as of 01.04.2018. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (accessed 31.10. 2023).
3. Onyshchenko S. V., Hlushko A. D. (2020) Conceptual foundations of information security of the national economy in the context of digitalization. *Social Economics*. KhNU, issue 59, pp. 14–24.
4. Ostroukhov V. V. (2023) Information security. Available at: <http://westudents.com.ua/glavy/51894-12-nformatsyna-vyna-yak-forma-vedennyaynformatsynogoprotiborstva.html> (accessed 31.10. 2023).

УДК 338.246.8(477)

Пойда-Носик Ніна Никифорівна,

доктор економічних наук, професор,

Бачо Роберт Йосипович,

доктор економічних наук, професор,

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II (Україна)

ЗАГРОЗИ ДЛЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ РЕЛОКОВАНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Події, пов'язані з війною в Україні, суттєво змінили сприйняття економічної та, зокрема, фінансової безпеки бізнесу, домогосподарств і держави в цілому. Через бойові дії український бізнес стикнувся з величезними втратами активів. Тисячі людей втратили роботу та дохід. Бізнесу довелося в умовах нової реальності вирішувати питання щодо виробництва, логістики, підтримки персоналу, виконання зобов'язань перед державою і відновлення прибутковості чи хоча б наближення до довоєнного рівня. Однією зі стратегій вирішення цих проблем стало поетапне переміщення бізнесу зі сходу у західні регіони України та за кордон, зокрема, до країн ЄС. Так, за даними [1] до країн Євросоюзу перемістилося 62% релокованих за кордон бізнесів. В інші країни Європи – 15%, країни Азії – 15%, країни Північної Америки – 8%. Ті, хто переїжджають до ЄС, переважно обирають Польщу (63%) і Німеччину (25%), а також Бельгію, Болгарію та Естонію. У галузевому розрізі найбільше переміщених підприємств надавачі професійних послуг, таких як маркетинг і консалтинг (41,6% в Україні, 16,6% за кордоном), машинобудування (30,8%) та оптова торгівля (25,5%).

При виборі території для релокації, менеджмент підприємств, зазвичай, враховує такі чинники, як: близькість до державного кордону (при наявності експортно-імпорتنих операцій); зручні логістичні ланцюги; потенційні ринки збуту; наявність приміщень під оренду з належними умовами для провадження операційної діяльності; місцеві програми для розвитку релокованих підприємств тощо [2]. За даними Закарпатської ОВА та Мінекономіки, Закарпаття є другою областю після Львівської за кількістю релокованих бізнесів в Україні. Загальна кількість релокованих у Закарпатську область підприємств на 1 жовтня 2023 року становила близько 220, з них 97 переміщені у Берегівський район.

Окрім внутрішнього релокейту в межах країни, частина бізнесів перемістилася за кордон. Теоретично це виглядає привабливо, адже бізнес-імміграція може відкрити